

Euroopa
Investeeringispank

Tegevusaruanne

2012

Teadus- ja arendustegevus Rootsi kõrgtehnoloogilises masinatööstuskontsernis Sandvik aitab tugevdada Euroopa tööstustehnoloogia liidripositsiooni. EIP toetab innovatsiooni kui kestliku majanduskasvu ja konkurentsivõime edendajat Euroopas. 2012. aastal investeeris pank ligikaudu 9 mld eurot teadmistepõhisesse majandusse.

Sisukord

- 2** Põhitulemused 2012
- 4** Presidendi eessõna
- 6** Euroopa kasvupotentsiaali taastamine
  - 8** Innovatsiooni stimuleerimine arukaks majanduskasvuks Euroopas
  - 10** Ühendatud Euroopa ülesehitamine
  - 12** Energiasüst majanduse elavdamisele
  - 14** Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamine
- 16** Majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse toetamine
  - 17** Majanduslikult nõrgemate piirkondade edendamine
  - 18** Tellimustooted struktuurifondide kasutamiseks
  - 19** Erakorraliste asjaoludega kohanemine
  - 20** Abi vähemarenenud piirkondadele
- 22** Keskkonnakaitse – kliimameetmete rahastamine
  - 23** Rahastamise kasutamine heitkoguste vähendamiseks
  - 24** Kliimamuutustele vastupanu võime suurendamine
  - 25** Erifondid ja -algatused
  - 26** Abi linnade keskkonnahoidlikkuse suurendamiseks
- 29** Kestliku kasvu edendamine väljaspool ELi
- 32** Usaldusväärne finantspartner
- 33** Maailma suurim rahvusvaheline vahendite koguja
- 34** EIP juhtimine

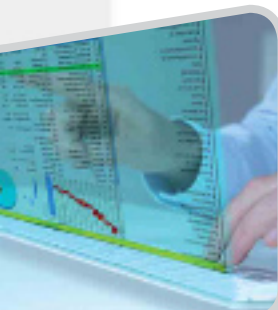

Põhitulemused 2012

Laenumaht kokku ulatus **52 mld euron**i, toetades majanduskasvu ja töökohti ELis ja väljaspool

Rahastati **400 projekti** üle 60 riigis

Ligikaudu 9 mld eurot investeeriti innovatsiooni

Majandus- ja finantskriisilt raskeima hoobi saanud ELi piirkondi rahastati 15 mld euroga

EIP Grupp rahastas 200 000 väikest ja keskmise suurusega ettevõtet kokku 13 mld euroga

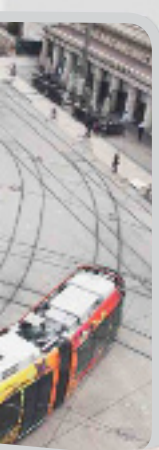
Kiideti heaks kapitali suurendamine **10 mld euro** võrra, mis tegi kättesaadavaks täiendavad 60 mld eurot laenude jaoks projektidele ELis aastatel 2013–2015

Ligikaudu 7 mld euro ulatuses laene Euroopat ühendavate transpordi- ja energiavõrkude jaoks

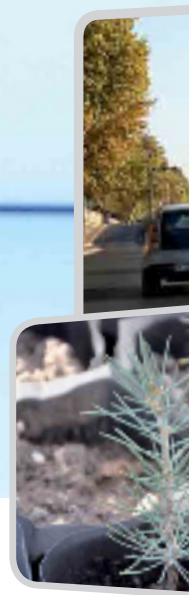

Kliimameetmete laenud:
13 mld eurot

Presidendi eessõna

Euroopa Liidus valitseb keeruline majanduslik olukord ja kasvav tööpuudus, millel on tõsised tagajärjed meie ühiskonna ja eriti noorte jaoks. On selge, et erakorralisel ajal on vaja erakorralisi meetmeid ning kriisist üle saamiseks tuleb Euroopas tegutseda sidusalt.

EIP-i kui ELi pangal on väga oluline roll tagada investeeringud projektidesse, mis toetavad majanduskasvu ja töökohti. Seetõttu olen eriti uhke, et minu esimesel ametiaastal EIP presidendina tegid meie aktsionärid ehk Euroopa Liidu liikmesriigid ajaloolise otsuse praktiliselt kahekordistada EIP sissemakstud kapitali, suurendades seda 10 mld euro võrra. Nüüd oleme järgmise kolme aasta jooksul kuni 2015. aastani valmis suurendama oma laenuandmist ligi 200 mld euron.

Oleme leppinud ELi liikmesriikidega kokku, et keskendume rahastamisel Euroopas innovatsioonile ja oskustele, VKEde laenudele, ressursitõhususele (sh keskkonnahoidlikule energiale) ja strateegilisele infrastruktuurile, et toetada oma üldist kestliku majanduskasvu eesmärki. Nendes valdkondades on juurdepääs rahastamisele olnud kõige

keerulisem ja EIP rahastamine teeb võimalikuks täiendavad erasektori vahendid, et maksimeerida majanduskasvu ja töökohtade loomist. EIP rahastamise ja ELi eelarvehahendite ühendamisel suudame saavutada veelgi tõhusamaid tulemusi.

EIP on reageerinud ja reageerib kriisilt raskeima hoobi saanud piirkondade erivajadustele, sest mitmel juhul on meie pank ainus rahastaja, kes suudab nii suures mahus tegutseda.

2012. aastal tegutses pank kokkulepitud tegevuskava alusel ja rahastas 52 mld euroga ligi 400 projekti üle 60 riigis. Kooskõlas meie eesmärgiga tegutseda ulatuslikumalt ja paremini ELi majanduskasvu ja töökohtade loomise nimel pöörame varasemast veelgi rohkem tähelepanu oma rahastatavate projektide kvaliteedile. Seepärast oleme võtnud kasutusele tugevdatud mõõtmissüsteemid, mis annavad meile parema ülevaate rahastatud projektide tulemustest.

On leidnud kinnitust, et meie nõustamisteenused, mis aitavad ELi liikmesriikidel koostada ja rakendada elujõulisi investimisprojekte, on väga olulised, et

EIP-I kui ELi pangal on väga oluline roll tagada investeeringud projektidesse, mis toetavad majanduskasvu ja töökohti.

suurendada suutlikkust EIP rahastamiseks kvalifitseeruvate projektide puhul ning ELi struktuurifondide raha kasutavate projektide puhul.

EIP rahastamistegevust täiendavad Euroopa Investeeringufondi (EIF) pakutavad erivahendid, mis keskenduvad VKEde ja alustavate ettevõtete riski rahastamisele ning mikrokrediidile. Eri- lisi pingutusi on tehtud ühiste sekkumismeetmete suurendamise nimel, mis hõlmavad EIFi tagatiste kombineerimist VKEdele mõeldud EIP laenudega.

Väljaspool ELi rahastas pank jätkuvalt projekte 7,4 mld euroga, et toetada Euroopa Liidu välispoliitilisi eesmärgi. Üheks meie põhiprioriteetidest on endiselt ühinemiseelsed riigid ning meie ida- ja lõunapoolsed naaberriigid. Kuid EIP on ka Euroopa Liidu rahastamisvahend kogu maailmas, et aidata kujundada 21. sajandi globaliseerumisprotsessi.

Meie tugevat finantsseisu kajastab meie AAA-reiting, mis võimaldas 2012. aastal koguda rahvusvahelistel kapitaliturgudel vahendeid 71 mld eurot.

See on oluline stiimul, sest see on raha, mis pan- nakse tööle reaalmajanduses. Samuti on see sel- ge märk usaldusest EIP vastu ja „ELi margi“ vastu üldiselt.

ELi pangana on meie tegevuse keskmes 2013. aastal tegutseda vastutsükliliselt ja olla usaldus- väärne partner põhjendatud projektide puhul kogu ELis ja väljaspool. Meie rahastatavad pro- jektid muudavad oluliselt inimeste elu, kas siis töökohtade tagamise kaudu sadades tuhande- tes väikeettevõtetes, oluliste kasvu edendavate infrastruktuuriprojektide kindlustamisega kriisi käes enim kannatanud piirkondades või jätka- tes edasiviiva innovatsiooni ja keskkonnahoidli- ku energia toetamist, mis aitab Euroopal säilitada oma konkurentsivõime üleilmsel tasandil.

Werner Hoyer

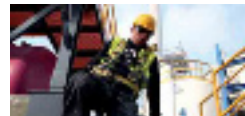

Euroopa kasvupotentsiaali taastamine

Suunates rahastamist
reaalmajandusse, sõlmis EIP
2012. aastal rahastamislepinguid
52 mld euro väärtuses,
keskendudes majanduskasvu ja
töökohtade loomise seisukohast
tähtsimatele projektidele.

EIP roll pikaajaliste investeeringute toetamisel, et edendada majanduskasvu Euroopas ja väljaspool, on muutunud praegusel majanduslikult keerulisel ajal veelgi olulisemaks. EIP kasutab oma finantsvaldkonna ja tehnilist asjatundlikkust, et edendada rahastamist toetust vajavates valdkondades, eriti Euroopa majanduslikult nõrgemates piirkondades ja ääremaades. EIP aitab lisaks kiirendada avaliku ja erasektori investeeringuid, tagades projektide kvaliteedi ja tõmmates ligi kaasrahastajaid. See tagab rahastamise kättesaadavuse oluliste majanduskasvu edendavate tegurite tarbeks, milleks on oskused ja innovatsioon, strateegiline infrastruktuur, VKEd ja kliimameetmete projektid.

Kapitali suurendamine täiendavaks laenuandmiseks ELis

EIP-I on olnud silmapaistev roll Euroopa majanduse elavdamise kavas alates 2008. aastast. Pank on taganud erakordse laenumahu enne kavakoostamist madalamale laenuandmise tasemele 2012. aastal. Eesmärgiks on tagada oma finantstugevus ja seega võime hankida finantsturgudel hea intressimääraga vahendeid.

2012. aastal leppisid EIP aktsionärid (ELi 27 liikmesriiki) kokku kapitali suurendamises 10 mld euro võrra, tagades liikmesriikidele täiendavaid rahastamisvõimalusi 60 mld euro ulatuses, et toetada reaalmajandust aastatel 2013–2015. Kapitali suurendamine võimaldab pangal anda rohkem toetust sektoritele, kus on olnud keeruline rahastamist hankida. Lisaks üritab pank ühendada veelgi enam EIP rahastamist ELi ressurssidega, et suurendada tõhusust ja maksimeerida mõju majanduskasvule ja töökohtade loomisele.

ELi pangana tegutseb EIP majanduskasvu käimapanemise ja tööhõive edendamise nimel Euroopas. Tegutseme ulatuslikumalt ja paremini, et aidata Euroopa majandus taas järjele.

Innovatsiooni toetamine arukaks majanduskasvuks Euroopas

EIP investeerib väga uuenduslikesse teadusprojektidesse, näiteks Genfis Euroopa Tuumauuringute Keskuses (CERN) asuv maailma suurim hadronite põrgati (Large Hadron Collider). Selle ehitamist aitas rahastada 300 mln euro suurune laen ning see võimaldas teha 2012. aasta lõpus murrangulise avastuse.

Väga oluline on suunata investeeringud innovatsiooni, sest selles sektoris on keerulistel aegadel eriti suur rahastamiskärbete oht. EIP investeeris 2012. aastal ELis ligi 9 mld eurot innovatsiooni ja oskuste toetamiseks.

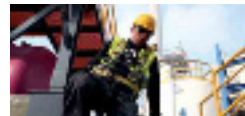

Innovatsiooni kiirendamine

Teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon (TAI) on väga oluline Euroopa konkurentsivõime parandamisel. EIP aitab rahastada TAI akadeemilistes asutustes ja erasektoris, julgustades nende sektorite vahelist teadmiste ülekannet.

2012. aastal algatas EIP oma pakutavate toodete läbivaatamise eesmärgiga suurendada TAI investeeringute toetamist. Turu-uuring ja sektori analüüs peaksid saama aluseks uutele finants- toodetele, mis aitavad vähendada turu ja struktuurilist ebatõhusust ning muuta innovaatilised ideed konkreetseteks äriühimusteks.

E-majandus kui pikaajalise kasvu võti

Internetipõhised info- ja sidetehnoloogialahendused on vajalikud majanduskasvu edendajad ning lairibavõrkude valdkonnas on ELis aastatel 2006–2015 loodud ligikaudu 2,1 mln lisatöökohta. Kaugsideinfrastruktuuri investeeringud on olulised, et toetada Euroopa kasvavaid andmevajadusi, ning need on ka Euroopa digitaalarengu tegevuskava üks põhieesmärgi. Ülikiire internet, mobiilsidevõrgud ja pilvandmetöötlus on see-ega panga prioriteetsed valdkonnad. 2012. aastal andis EIP innovatsiooni rahastamise raames 1,5 mld eurot laene info- ja sidetehnoloogia investeeringuteks.

Eesmärgiks suure lisandväärtusega investeeringud

EIP ja EIFi üks oluline investeerimisvaldkond on kõrgema riski ja suurema lisandväärtusega projektid prioriteetsete tehnoloogiate vallas, eriti kuna kriis on vähendanud erasektori riskikapitalifondide valmisolekut võtta riske varases järgus uuenduslikes ettevõtetes. 2012. aastal käivitas

Euroopa Investeerimisfond (EIF), mis keskendub VKEde uuenduslikule rahastamisele, riskijagamise vahendi. Selle eesmärk on julgustada pankasid andma laene ja liisinguid VKEdele, kes tegelevad teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidega. Praeguseks on sõlmitud seitse tehingut kogusummas 345 mln eurot.

Aruka majanduskasvu edendamine

Innovatsioon nõuab oskusi ning kvaliteetne haridus on väga oluline tahk 21. sajandi majanduse juhtimisel. 2012. aastal toetas EIP haridust ja oskusi laenudega 1,5 mld euro väärtuses.

EIP keskendub investeeringutele, mis tõstavad hariduse kvaliteeti ja edendavad Euroopa kõrghariduspiirkonda ja Euroopa teadusruumi. Üld-eesmärk on parandada kõrghariduse ja teadusressursside ühtekuuluvust ja integratsiooni Euroopas. EIP abi hõlmab rahalist toetust koolide ja ülikoolide rajatiste investeeringutele, kolmanda taseme hariduse kvaliteedi ja konkurentsivõime tõstmise reformidele ning tehnoloogiasirde algatustele, mis edendavad innovatsiooni, vähendades lõhet teadus- ja ärimaailma vahel.

Internetipõhised info- ja sidetehnoloogiad on vajalikud majanduskasvu edendajad ning lairibavõrkude valdkonnas on ELis aastatel 2006–2015 loodud ligikaudu 2,1 mln lisatöökohta. 2012. aastal andis EIP info- ja sidetehnoloogia investeeringuteks laenu 1,5 mld eurot.

Ühendatud Euroopa ülesehitamine

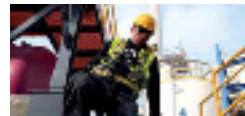

Maasvlakte 2 muuliehituse lõpetamisega 2012. aastal on Rotterdami sadama laiendus taas sammukese lähemal projekti valmimisele. Seda teedrajavat infrastruktuuriobjekti rahastab EIP 900 mln euro suuruse laenuga.

Strateegilised transpordiühendused on väga olulised Euroopa ettevõtete konkurentsivõime suurendamiseks ja säilitamiseks, luues samal ajal eurooplastele miljoneid töökohti. 2012. aastal andis EIP 6 mld eurot laenu ulatuslike ELi transpordivõrkude jaoks.

EIP on loomulik rahastamispartner mahukate transpordivõrgu investeeringute jaoks tulenevalt nende suurusest, pikaajalisest perspektiivist ja võimalikest rahastamisprobleemidest riiklike ning piirkondlike avaliku sektori investorite jaoks. Pank keskendub infrastruktuuriprojektidele, millel on suur väärtus ühiskonnale üldiselt. Panga asjatundlikkus aitab hankida lisarahastamist teistelt investoritelt.

2012. aastal toetas pank 30 suurt transpordiinfrastruktuuriprojekti, mis ühendavad kümmet riiki ELi üleeuroopalises transpordivõrgus (TEN-T). Üleeuroopalised transpordiühendused suurendavad kaubanduse potentsiaali ELis ja väljaspool ning toetavad majanduskasvu. Lisaks on transpordisektor oluline tööandja, pakkudes iga kahekümnenda töökoha Euroopas.

EIP rahastab kõiki transpordiliike lisaks logistikavaldkonnale ja arukatele transpordisüsteemidele. Tulemuseks on käegakatsutav kasu kõikide ettevõtete ja kodanike jaoks, kes saavad kasutada tõhusamat, kestlikumat ja tulemuslikumat transpordisüsteemi.

Projektivõlakirjade algatuse katseetapp

2012. aastal käivitasid EIP ja Euroopa Komisjon projektivõlakirjade algatuse katseetapi, mille eesmärk on toetada oluliste infrastruktuuriprojektide rahastamist, meelitades ligi institutsionaalseid investoreid, nagu pensionifondid ja kindlustusseltsid.

Projektivõlakirjade eesmärk on võimaldada projektiettevõtetal endil emiteerida investeerimisjärgu võlakirju. Komisjoni ja EIP riskijagamismehhanismi kasutades viiakse kõrgema nõudeõiguse järguga võlakirjade krediidireiting piisavalt kõrgele tasemele, et äratada huvi institutsionaalsetes investorites. Selle tulemusel kasutatakse ELi eelarvevahendeid tõhusamalt ja kiirema rakendusajaga väärtuslike projektide jaoks.

Katseetapis eraldatakse ELi eelarvest 230 mln eurot infrastruktuuriinvesteeringute tagatistena transpordi-, energia- ja sidsesektoris ning püütakse kapitaliturult kaasata mitmekordse mahus vahendeid. EIP juhib 2012.–2013. aastal katseetappi enne võimalikku projekti täismahus käikulaskmist alates 2014. aastast.

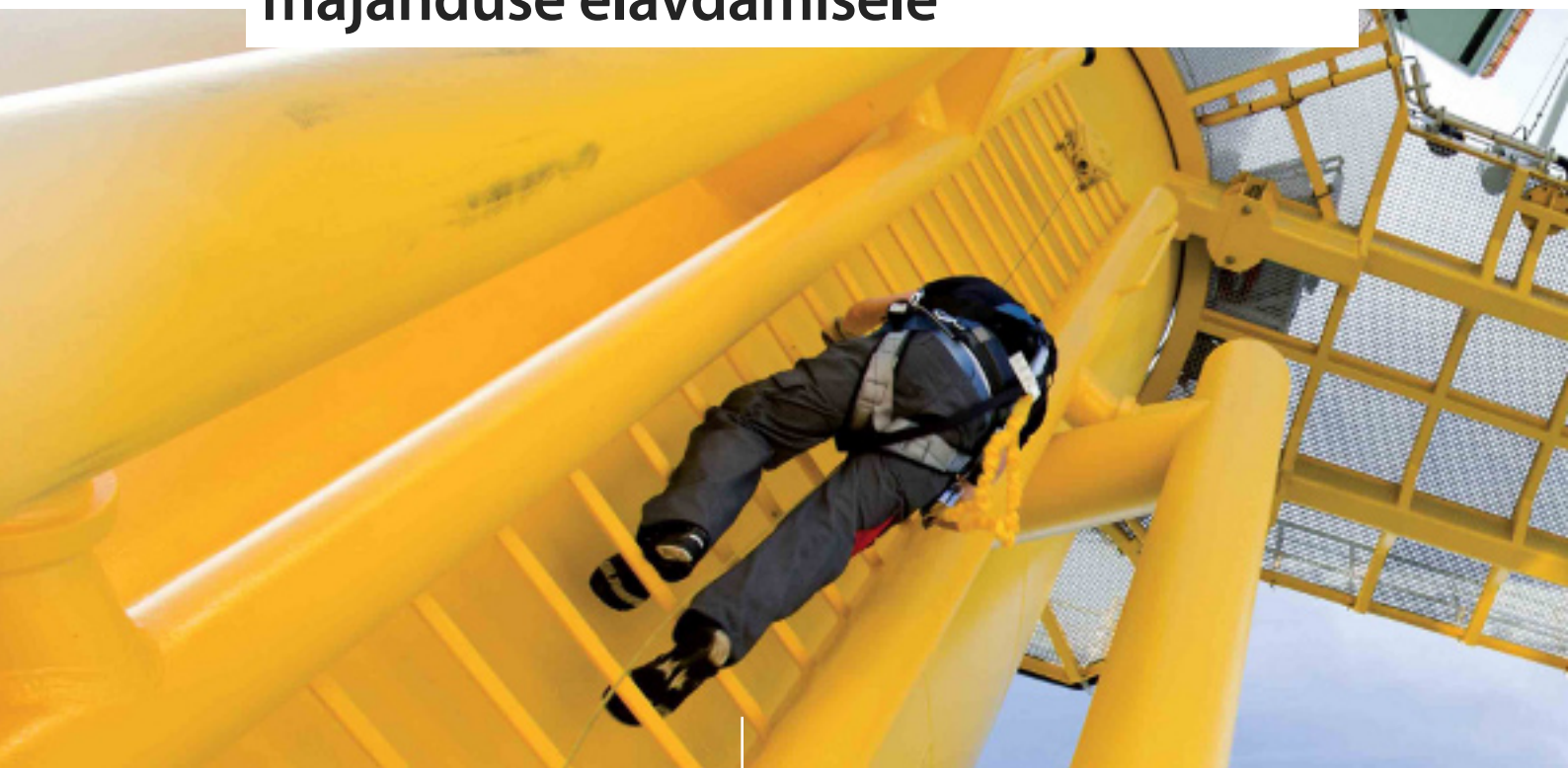
Rahastamispuudujääke võivad aidata katta ka avaliku ja erasektori rahastamist ühendavad partnerlused. Ehkki avaliku ja erasektori partnerluste arv on kriisi ajal vähenenud, on neil jätkuvalt tähtis koht investeeringutes ja eriti transpordivõrgu investeeringutes. EIP-l on selles valdkonnas märkimisväärsed kogemused ja teadmised ning oluline roll Euroopa avaliku ja erasektori partnerluste eksperdikeskuses (EPEC). Kõnealune EIP, Euroopa Komisjoni ning ELi 35 liikmes- ja kandidaatriigi ühisalgatus aitab selle liikmetel vahetada avaliku ja erasektori partnerluste alaseid kogemusi ja häid tavasid. 2012. aastal andis eksperdikeskus nõu ja suuniseid teemadel, mis ulatuvad lairibavõrkudele juurdepääsu võimaldamisest kuni energiatõhususeni avalikes hoonetes ning avaliku ja erasektori partnerluste rahastamiseni projektivõlakirjadega.

Rohkem tuge ja praktilisi nõuandeid avaliku sektori asutustele avaliku ja erasektori lahenduste väljatöötamiseks, kavandamiseks ja esiletõstmiseks võis leida ka 2012. aastal Euroopa Poliitikauuringute Keskuse (Brüsselis asuv ajutrust) avaldatud aruandes esitatud olulistest soovitudest. Aruanne koostati koostöös EIP ja teiste sidusrühmadega. Aruandes rõhutati ka seda, et ELi poliitikakujundajad peavad olema esirinnas, kui projektivõlakirjade algatus saab Euroopa infrastruktuurivajaduste rahastamisevahendite jätkusuutlikuks osaks. Aruandes väidetakse, et kui Euroopa soovib maksimeerida avaliku ja erasektori investeeringute kasutamist, siis tuleb ületada mitmed tõkked.

EIP rahastab kokku 850 mln euroga Bretagne'i kiirraudteeprojekti. Maapiirkondade elavdamine ja üle-euroopalistele võrkudele parema juurdepääsu tagamine on panga peamiste prioriteetide seas.

Energiasüst majanduse elavdamisele

Andes laenu Euroopa energiasektorile, toetab EIP kestlikku, konkurentsivõimelist ja kindlat energiasüsteemi, mis vastab ühiskonna majanduslikele, sotsiaalsetele ja keskkonnavajadustele. 2012. aastal andis EIP 4,5 mld eurot energiaprojektide jaoks ELis.

EIP-I on märkimisväärne roll energiainfrastruktuuri rahastamises ning ta on üks suuremaid energiaedastusvõrgu investeringute rahastajaid Euroopas. EIP rahastamise keskmes on energiaühendused, nutivõrgud ja säästev energiatootmine.

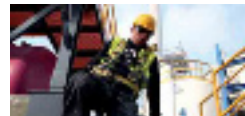

Euroopa tarnete kindlustamine

Võrguinvesteeringud energiatarnesüsteemide renoveerimiseks või lisamiseks tugevdavad siseturgu. Nutivõrkude ja parema energiasalvestuse toetamine aitab edendada ka taastuvenergia kasutamist. Energiajaotusvõrkude, sealhulgas elektrivõrkude ja maagaasi transpordi infrastruktuuri toetamiseks antud rahastamise maht oli möödunud aastal 3,7 mld eurot.

Suurbritannia ranniku ääres asuv maailma suurim tuulepark annab elektrit 320 000 kodule. EIP toetas Walney merekaabli rajamist, et toetada taastuenergia võrku ühendamist.

olemasoleva jaama asemele, neis kasutatakse parimat olemasolevat tehnoloogiat, need suudavad siduda süsinikku ning selle tulemusena väheneb nende elektritootmise CO₂-mahukus vähemalt 20%.

Arvamuste kogumine EIP laenuandmise kohta energiasektoris

EIP käivitas 2012. aasta oktoobris oma energiasektori laenuandmispoliitika avaliku arutelu. Sidusrühmadel, energiasektori ekspertidel ja laiemal üldsusel paluti arvamust avaldada, sealhulgas osaleda detsembris Brüsselis toimunud avaliku arutelu koosolekul. EIP tugineb oma laenuandmispoliitikas ELi poliitikaeesmärkidele ning tema eesmärk on luua tasakaal tarnekindluse, konkurentsivõime ja kliimameetmete vahel. Pank kavatseb muudetud energialaenu poliitika vastu võtta 2013. aastal.

Säästvale energiale ülemineku edendamine

Energiatootmise laenudest anti lõviosa taastuenergia projektidele. 2012. aastal ulatus panga toetus taastuvatele energiaallikatele üle 2 mld euro, seejuures 0,4 mld euroga aidati rahastada gaasitootmist. Kivisöel või naftal põhinevaid energiatootmisprojekte ei allkirjastatud.

EIP on vähendanud laenuandmist süsivesinike tootvale tööstusele, mis on alates 2005. aastast moodustanud alla 1% EIP energiasektori laenudest. Rafineerimissektoris on panga rahastamise keskmises energiatõhususe ja energiamuundamise projektid, v.a võimsuse suurendamine. Samamoodi rahastatakse kivi- või pruunsöel põhinevaid elektrijaamu ainult tingimusel, et need ehitatakse mõne

Iirimaa elektrihüendus Suurbritanniaga avati 2012. aastal. Ida-lääne ühenduslüli (East-West Interconnector) on esimene edukas näide EIP toetusega ELi taastamiskava kohase energiaprojekti käivitamisest.

Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamine

VKEd on Euroopa majanduse selgroog ning annavad olulise panuse ELi tööhõivesse, majandusarengusse ja sotsiaalsesse ühtekuuluvusse. 2012. aastal rahastas EIP Grupp ELis rohkem kui 13 mld euroga VKEsid ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtteid.

EIP avab VKEdele rahastamisvõimalusi

2012. aastal sõlmis pank 10,5 mld euro väärtuses laenulepinguid VKEdele ELis asuvate vahendajate kaudu. Vahendajad laenavad raha edasi VKEdele, liisades samaväärse summa oma vahenditest.

Viimastel aastatel on EIP teinud tööd selle nimel, et parandada VKEde juurdepääsu laenudele, suurendades paindlikkust, lihtsustades menetlusi ja nõudes partnerpankadelt suuremat läbipaistvust. EIP arendab ka uusi struktuure, et pakkuda lisarahastamist VKEdele riikides, kus on suur likviidsuskriis, näiteks Kreekas. Seal loodi VKEde jaoks spetsiaalne tagatistfond, mis alustas tööd 2012. aastal. See on panga üks erimeetmeid selle riigi toetamiseks.

VKEd rahastamisele juurdepääsu parandamine on üks EIP Grupi prioriteete. VKEd moodustavad 99% ettevõtetest ja tagavad kaks kolmandikku erasektori töökohtadest Euroopas. Paljudel neist on raskusi vastuvõetavatel tingimustel rahastamise kindlustamisega. EIP Grupp teeb koostööd laias valikus finantsvahendajatega, nagu kohalikud partnerpangad, fondid, liisinguettevõtted ja mikrokrediidiettevõtted, et tagada rahastamise kättesaadavus VKEdele.

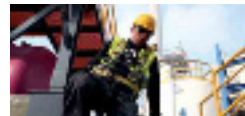
Abikäsi keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtetele

Pärast kaheaastast katseaega võttis EIP 2012. aastal kasutusele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtetele laenude vahendamise skeemi. Need on ettevõtted, kus on 250–3000 töötajat. ELis on taolisi keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtete laenulepinguid sõlmitud juba ligi 1,8 mld euro väärtuses.

Väikeettevõtete tegevusvaldkonnad on seinast sein, alates spordivarustusest või pagaritoodetest kuni torutöömaterjalide või linna prügikastideni. Seega on nad väga olulised töökohtade loojad ja säilitajad Euroopas. 2012. aastal toetas EIP Grupp ligi 200 000 VKEd ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtet.

EIFi sihttoetus VKEdele

EIF lihtsustab Euroopa mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtete rahastamisele juurdepääsu, võttes VKEdega seotud riski. Fond toetab ettevõtteid nende varastest arenguetappidest, kasutades selleks sihttooteid alates omakapitalist kuni tagatiste ja mikrokrediidini. Üks EIFi eesmärke on kiirendada lisarahastamise saamist teistelt turuosalistelt, et elavdada ettevõtlust ja innovatsiooni. 2012. aastal ulatus fondi rahastamismaht 2,6 mld euron, millega kaasati kokku 12,3 mld eurot.

2012. aastal pakkus EIF 1,4 mld euro ulatuses riskirahastamist riski- ja kasvukapitalifondidele, suurendades nende suutlikkust investeerida VKEdesse. See hõlmab koostööd uute partneritega European Angels Fundi alusel, samuti uute fondifondide asutamist ning korporatiivsete investorite kaasamise eeltööd.

Kokku sõlmiti 500 mln euro väärtuses garantiikohustusi ja veel 500 mln euro väärtuses krediidikvaliteedi parandamise kohustusi. EIFi tagatised finantsvahendajatele lihtsustavad laenude ja liisingute andmist VKEdele, kasutades riskijagamisinstrumente kahe ELi algatuse alusel — **konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (CIP)** ning **Euroopa ühisressursid mikro-, väike- ja keskmistele ettevõtetele (JEREMIE)**.

Euroopa mikrokrediidi rahastu „Progress“, mida rahastavad ühiselt EIP ja Euroopa Komisjon ning mida juhib EIF, aitab mikroettevõtteid ja teisi isikuid, kelle jaoks juurdepääs traditsioonilisele pangandussüsteemile on sageli keerukam. Kuna üheksa VKEd kümnest on mikroettevõtted, kus on alla kümne töötaja, toetab see mehhanism FIEna tegutsemist ja aitab inimestel tööd leida. 2012. aastal ulatus EIFi rahastamise kogumaht selle programmi alusel üle 100 mln euro, mis tegi EIFist kõige olulisema mikrokrediidi pakkuja ELis. EIF jätkas ka tehnilise abi ja finants-toetuse andmist **Euroopa mikrokrediidi asutuste toetamise ühismeetme (JASMINE)** kaudu.

EIFi strateegilise arengu ja piirkondliku ettevõtluse toetamise keskmes on **partnerlused liikmesriikidega ja riiklike arengu rahastamise asutustega**. 2012. aastal käivitas EIF neli uut algatust, mille investeerimisvõimsus ulatus 420 mln euron.

JEREMIE algatus toetab majandusarengut teatavates Euroopa piirkondades, kus VKEdele on eriti suuri raskusi rahastamisele juurdepääsuga. Riiklikud ja piirkondlikud asutused saavad kasutada JEREMIEt, et hankida Euroopa Regionaalarengu Fondi pakutavat raha. 2012. aastal haldas EIF kümnes Euroopa riigis 14 valdusfondi, mille maht ulatus üle 1,25 mld euro.

EIF toetab väike- ja mikroettevõtete kasvu, olenemata sellest, kas tegemist on bio- või lasertehnoloogiaga või käsitsi valmistatud toodetega. 2012. aastal toetas fond ettevõtlust ja innovatsiooni, eraldades 2,6 mld eurot, millega kaasati kokku **12,3 mld eurot**.

Majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse toetamine

Laenuandmine majanduslikult nõrgematele piirkondadele aitab tugevdada ELi sotsiaalset ja majanduslikku toimimist.

Pank aitab maksimeerida avaliku sektori rahastamise kasutamist, et korvata kokkuhoiuajal puudust. 2012. aastal andis EIP üle 15 mld euro laenu projektidele, mis ergutavad kasvu ELi majanduslikult vähemarenenud piirkondades.

EIP on eraldanud vähemalt 20 mld eurot 30 mld euro suuruse mahuga ühisele tegevuskavale, et toetada majanduse elavnemist ja kasvu Kesk- ja Kagu-Euroopas. Panga peamiseks eesmärgiks on toetada väikeettevõtteid, taastuenergiat ja energiatöhusust, innovatsiooni ja ühtekuuluvusprojekte.

Majanduskriis on tabanud ELi majanduslikult nõrgemaid piirkondi eriti tugevalt, tekitades üha suuremaid lõhesid. EIP võtab sihtmeetmeid, et aidata neil piirkondadel jõuda taas kestliku kasvu teele. See prioriteet moodustab pea-aegu kolmandiku EIP laenuandmisest ELis. Tähelepanu keskmes on põhitaristu rahastamine, mida on vaja ettevõtluse innustamiseks ja töökohtade loomiseks. See tähendab peamiselt projekte, mis parandavad linnakeskkonda ja kiirendavad kaugte piirkondade lõimumist üle-euroopaliste võrkude rajamise, VKEdes abistamise ning innovatsiooni ja oskuste toetamise kaudu.

Majanduslikult nõrgemate piirkondade edendamine

Regionaalpoliitika väljendab ELi solidaarsust oma vähem soodsate piirkondadega. Eesmärk on vähendada olulisi majanduslikke, sotsiaalseid ja territoriaalseid erinevusi, mis esinevad Euroopa eri piirkondade vahel. Prioriteedid ja abisaavad piirkonnad määrab kindlaks Euroopa Komisjon.

Komisjon teeb peamiselt toetustena struktuurifondide ja ühtekuuluvusfondi kaudu kättesaadavaks

Varssavi elanikud naudidavad EIP toetusel hangitud uute rongide suuremat mugavust ja efektiivsust. Pank toetab veeremi ja seonduva infrastruktuuri uuendamist.

ligi 350 mld eurot regionaalpoliitika rakendamiseks aastatel 2007—2013. Raha suunatakse majanduskasvu edendamiseks ja töökohtade loomiseks. Näiteks parandatakse transpordiühendusi kaugete piirkondadega, toetatakse ebasoodsates piirkondades asuvaid väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid, investeeritakse puhtamasse keskkonda ning edendatakse haridust ja oskusi.

EIP kui Euroopa Liidu panga laenu täiendavad komisjoni rahastamist piirkondade investeeringutele. ELis ei ole ühtegi piirkonda, mis poleks EIP laenudest kasu saanud.

Tellimustooted struktuurifondide kasutamiseks

Raamlaenudega rahastatakse üht või mitut sektorit hõlmavaid laiaulatuslikke investeerimisprogramme, mida tavaliselt rakendab riigi, piirkonna või kohalikul tasandil avaliku sektori asutus ja mida viiakse ellu mitme aasta jooksul. Raamlaene kasutatakse

peamiselt infrastruktuuri investeeringuteks taastuenergia ja energiatõhususe, transpordi või linna-uuenduse valdkondades. 2012. aastal aitasid EIP raamlaenu kogusummas 3,7 mld eurot toetada olulisi investeeringuid kogu ELis.

Euroopa struktuurivahendite eesmärk on vähendada piirkondlike erinevusi tulu- ja jõukusetasemetes ning võimalustes, ent vahendeid eraldatakse üksnes siis, kui ka kohalik omavalitsus on valmis oma raha kasutama. Kokkuhoiuajal on mõne ametiasutuse jaoks osutunud keeruliseks oma osa rahastada, lükates edasi investeeringuid, mis võiksid edendada kasvu.

Spetsiaalne raamlaen ehk struktuuriprogrammi laen on muutunud kriisi ajal oluliseks vahendiks. EIP struktuuriprogrammi laenu aitavad seda lühika täita, rahastades osa riigi panusest investeringusse suures valikus prioriteetsete projektide puhul, mida toetatakse ELi struktuurifondidest. Nende osamaksete eelrahastamisel on tähtis roll investeeringuvoo stabiliseerimises ning majanduskasvu ja tööhõive kindlustamises. Sellega aitab pank samuti nendel piirkondadel kasutada olemas-

Laenud riikidele,
mida kriis on eriti
valusalt tabanud,
on aidanud
tagada jätkuvad
avaliku sektori
investeeringud.

olevaid ELi vahendeid. 2012. aastal ulatusid struktuuriprogrammi laenud ligikaudu 2,1 mld euron, võimaldades jätkata olulisi investeeringuid näiteks Küprosel, Portugalis, Ungaris ja Sloveenias.

Erakorraliste asjaoludega kohanemine

Laenud riikidele, mida kriis on eriti valusalt tabanud, on aidanud tagada jätkuvad avaliku sektori investeeringud. Siinkohal on EIP-I väga oluline roll parandada juurdepääsu rahastamisele, vähendada likviidsuspuudujääke ja anda nõu struktuurireformide toetamisel.

Kreekas ulatus 2012. aastal laenuväljamaksete, see tähendab reaalmajanduse rahastamise kogumaht üle 900 mln euro. EIP keskendub Kreekas majandus- ja sotsiaalinfrastruktuurile ja väiksematele ettevõtetele. 2012. aastal eraldati 705 mln eurot energia- ja haridusprojektidele ning VKEdele. 2012. aastal loodi ja võeti kasutusele spetsiaalne VKEde garantiifond. See on osa EIP Grupi

püüdlustest avardada rahastamisvõimalusi ja parandada kohalike väikeettevõtete juurdepääsu rahastamisele. Fond on Kreeka, Euroopa Komisjoni ja EIP ühisalgatus. Fondi loomisel kasutati 500 mln euro ulatuses riigi jaoks ettenähtud kasutamata struktuurivahendeid ning fond garanteerib partnerpankade kaudu VKEdele antavaid EIP laene kogumahuks 1 mld eurot. Väikeettevõtted on ka Kreeka ekspordi peamised edasiviijad. Ekspordist juhinduva majandusliku elavnemise toetamiseks on EIP loonud VKEde jaoks uued kaubanduse finantseerimise tooted väärtusega 500 mln eurot.

Portugalil ulatus 2012. aastal antud rahaline toetus kokku ligi 740 mln euron. EIP sõlmis laenulepinguid rohkem kui 870 mln euro väärtuses ja kasutas uuenduslikke tehnikaid, et leida täiendavaid riigi ja ELi investeeringuid. Pank pingutas väga palju ka selle nimel, et algatada portfelli riigigarantii kuni 2,8 mld euro ulatuses, mis võimaldab edaspidi kaasa uuteks tehinguteks veel miljard eurot.

Iirimaa ulatus 2012. aastal pakutava kogurahastamise maht üle 530 mln euro väljamakstud laenudena.

Kesk- ja Kagu-Euroopa majanduskasvu ühine tegevuskava

EIP-l on võtmeroll rahvusvahelise finantseerimisasutuste ühise tegevuskava täitmisel, mis on suunatud majanduskasvule Kesk- ja Kagu-Euroopas otsese reaktsioonina majanduslanguse jätkuvale mõjule ülejäänud Euroopas. Selle käivitamisel 2012. aastal eraldas pank vähemalt 20 mld eurot tegevuskavale, mille maht on 30 mld eurot ja mille töötasid välja Maailmapanga Grupp ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD).

See toetus on suunatud prioriteetsetele valdkondadele, nagu VKEd, taastuvenergia ja energiatõhusus, innovatsioon ja lähenemine. Eriti pingutatakse selle nimel, et kasutada ELi toetusi, võimendada era- ja avaliku sektori fonde ning anda sihtabi Albaaniale, Bosniale ja Hertsegoviinale, Bulgaariale, Horvaatiale, Eestile, Leedule, Lätile, endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile, Montenegrole, Poolale, Rumeeniale, Serbiale, Slovakkiale, Sloveeniale, Tšehhile ja Ungarile, keda kõiki on kriis tõsiselt mõjutanud.

Pank toetas eelkõige taastuvenergia- ja veeinfrastruktuuri- ning haridusprojekte ja väiksemaid ettevõtteid. Sõlmitud laenulepingute kogumaht oli üle 500 mln euro.

Abi vähemarenenud piirkondadele

Lisaks rahastamisele annab EIP tehnilist abi, et aidata uuematel liikmesriikidel kasutada tõhusalt struktuuri- ja ühtekuuluvusfonde. Koos Euroopa Komisjoniga on EIP välja töötanud mitu vahendit, mille abil ühendatakse EIP rahastamine ELi eelarvevahenditega.

Üks näiteid on JASPERSi algatus ehk ühisabi Euroopa piirkondade projektide toetamiseks. Seda juhib EIP ja kaasrahastavad Euroopa Komisjon, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank ning

Saksamaa arengupank KfW Bankengruppe. Algatus pakub tehnilist nõustamist ELi struktuurifondidest abi saavatele riikidele, et aidata neil tõsta ELi struktuuri- ja ühtekuuluvusfondidest rahastatavate projektide kvaliteeti. JASPERSi käivitamisest alates 2006. aastal on algatuse toetatud projektide koguarv 12 riigis jõudnud 226ni, mis tähendab ligi 39 mld euro väärtuses investeringuid — millest üle 10 mld euro investeeriti ainult üksi 2012. aastal.

Piiriülese regionaalkoostöö edendamine

Mõnede piirkondade probleeme saab kõige paremini lahendada koostöös teiste lähipiirkondadega. Seda nimetab Euroopa Komisjon Euroopa territoriaalseks koostööks. Piirkondade

JASPERS — uute ELi liikmesriikide nõustamine infrastruktuuriprojektide alal
Joint Assistance to Support Projects in European Regions ehk ühisabi projektide toetamiseks Euroopa piirkondades (EIP, Euroopa Komisjon, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank ja KfW Bankengruppe)

JESSICA — linnaarengu toetamine
Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas ehk Euroopa ühine toetus linnapiirkondade jätkusuutlikele investeeringutele (EIP, Euroopa Komisjon ning Euroopa Nõukogu Arengupank)

JEREMIE — paindlik VKEda rahastamine
Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises ehk Euroopa ühisressursid mikro-, väike- ja keskmistele ettevõtetele (EIF ja Euroopa Komisjon)

JASMINE – mikrokrediidi asutuste erinõustamine
Joint Action to Support Microfinance Institutions in Europe ehk Euroopa mikrokrediidiasutuste toetamise ühismeede (EIF ja Euroopa Komisjon)

tihedat koostööd ühise huvi küsimustes julgustavad ELi struktuurifondid. Ka EIP toetab piirkondlike algatusi, mis ühendavad ELi liikmesriike ja partnerriike.

Läänemere piirkonnas toetab EIP projekte Taanis, Eestis, Soomes, viies Saksamaa liidumaas (Berliin, Brandenburg, Hamburg, Mecklenburg-Vorpommern ja Schleswig-Holstein), Lätis, Leedus, Poolas, Rootsis, Islandil, Norras ja Venemaal. Eesmärk on suurendada piirkonna keskkonnasäästlikkust, konkurentsivõimet ja juurdepääsetavust ning edendada riskiennetust. 2012. aastal toetas pank seda algatust ligikaudu 64 tehinguga, mis hõlmasid kokku 7,7 mld euro ulatuses laene Läänemere piirkonnas.

Doonau piirkonna strateegia hõlmab investeringuid ühiste eesmärkide toetamiseks Austrias, Bulgaarias, Tšehhi Vabariigis, Saksamaal (Baden-

Württemberg ja Baieri), Ungaris, Rumeenias, Sloveenias, Slovaki Vabariigis ja Bosnias ja Hertsegoviinas, Horvaatias, Montenegros, Serbias, samuti Moldovas ja Ukrainas. 2012. aastal toetas pank Doonau piirkonnas ligikaudu 83 tehingut kokku 7,5 mld euroga.

Keskkonnakaitse – kliimameetmete rahastamine

EIP on üks suuremaid kliimameetmete rahastajaid. Ainuüksi 2012. aastal eraldas ta selleks üle 13 mld euro. Pank toetab ELi vähese CO₂-heitega ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise majanduskasvu eesmärki nii ELis kui ka väljaspool. Uuenduslike keskkonnahoidlike tehnoloogiate peamise rahastajana on EIP võtnud kohustuse tegutseda ka investeeringute kiirendajana.

EIP toetab kindlalt ELi eesmärki muuta Euroopa majandus 2050. aastaks oluliselt kliimasõbralikumaks, seades kõrgemad sihid kui 2020. aasta eesmärgid piirata kasvuhoonegaaside heitkoguseid 20%, saada 20% energiast taastuvatest allikatest ja vähendada energiakasutust 20% võrra. Vähesed CO₂-heittega majanduse edendamine on kindlasti üks praeguse aja suuremaid proovikive kogu maailmas.

Vähesed CO₂-heittega ühiskond genereerib tipptehnoloogialahendusi ja uusi keskkonnahoidlikke töökohti. Euroopa Komisjoni hinnangul võidakse 2020. aastaks luua kuni 1,5 miljonit täiendavat töökohta. Sellel on ka muid kasutegureid: Euroopa vähesem sõltuvus importenergiast, väiksemad energiaarved, õhusaaste piiramine ja suurem liikuvus. Üleminek ressursitõhusamale ja arukamale majandusele on ülioluline Euroopa konkurentsivõime säilimiseks.

Kliimamuutus nõuab ka meie ühiskonna kohanemist. Seega on EIP nõustamine ja rahastamine kliimamuutustele vastupanu võimet suurendavate projektide puhul olulised projekti pikaajalise jätkusuutlikkuse seisukohast.

EIP rahalist toetust uuenduslikele kliimameetmetele antakse peamiselt laenudena sellistele sektoritele nagu taastuvenergia, energiatõhusus, säästev transport, veemajandus, ülejutuste piiramine ja metsandus. Kliimaaspekte võetakse arvesse kõikides toimingutes, näiteks soodustades parima kättesaadava tehnoloogia kasutamist. Lisaks on välja töötatud uuenduslikud finantsinstrumendid, mis suudavad taluda kõrgemat finantsriski. See on sageli toimunud koostöös Euroopa Komisjoniga, aga ka rahvusvaheliste organisatsioonidega. Hea näide on 2012. aastal koostöös ÜROga tehtud algatus „Jätkusuutlik energia kõigile“ (*Sustainable Energy for All*).

CO₂-jalajälje minimeerimine

Pank osales alates 2009. aastast kolmeaastases katsealgatuses, et mõõta oma projektide CO₂-jalajälge

kõikides sektorites eesmärgiga saada parem ülevaade oma tulemustest seoses heitkoguste ja säästmisega. 2012. aastal lõpetas pank selle katseprojekti ning analüüsis veel ühe aasta heitkoguste andmeid. Arvesse võeti 71 projekti. Projektide koguinvesteering ulatus 55 mld euroni, millest 21% rahastas EIP. Nende EIP investeeringutega seotud heitkogus on hinnangute kohaselt 7,5 miljonit tonni CO₂-ekvivalenti aastas. Kõnealuste investeeringute heite kogusäästuks hinnatakse 2,1 miljonit tonni CO₂-ekvivalenti aastas.

Rahastamise kasutamine heitkoguste vähendamiseks

EIP rahastamine taastuvenergia ja energiatõhususe vallas aitab otseselt vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid. Neid eesmärke toetati 2012. aastal 4,4 mld euroga.

EIP on Euroopa Liidus juhtiv tuuleenergia rahastaja. Viimastel aastatel on pank suurendanud eelkõige maismaa- ja meretuuleparkide rahastamist. Ainuüksi 2012. aastal rahastas EIP kümne tuulepargi tegevust 1,4 mld euro väärtuses laenudega. Need projektid on olemuselt suured, pikaajalised ja tehniliselt keerukad investeeringud. EIP on seega loomulik partner selles sektoris nii rahastamise kui ka tehnilise asjatundlikkuse seisukohast. Sarnastel põhjustel rahastab pank päikeseenergiaprojekte nii päikeseenergia kontsentreerimise kui ka päikesepaneelidel põhineva tootmise puhul. 2012. aastal sõlmiti üheksa päikeseenergiatehingut, mille laenumaht ulatus kokku 425 mln euroni. Iga projektiga muutub tehnoloogia tõhusamaks ja uuenduslikumaks.

Energiatõhusust võetakse arvesse kõikides panga projektides. Täiendavat kasu eeldatakse energiatõhususe sihtinvesteeringutest. EIP finantseeringud sellistele projektidele hõlmavad nii pakkumise, näiteks soojus- ja elektrienergia koostootmist ja kaugkütet, kui ka nõudluse poolt, s.o peamiselt avalike ja erahoonete soojustamist.

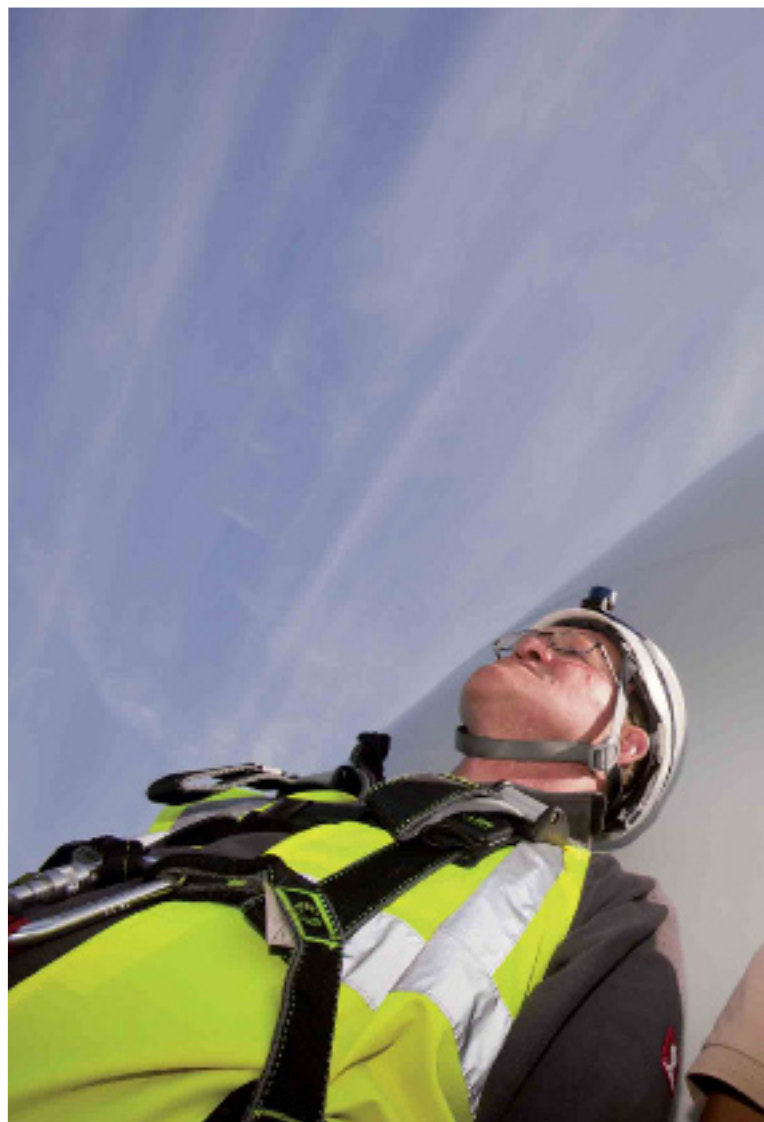

Kliimamuutustele vastupanu võime suurendamine

Varane kohandumine kliimamuutuse tagajärgedega on tõhusam ja odavam kui pakilised hädaabimeetmed. See viitab kliimamuutustele vastupanu võimele ja seda võetakse arvesse kõigis EIP projektides. Eriprojekte, mis aitavad suurendada kliimamuutustele vastupanu võimet ja kohandada muutuvatele ilmastikuoludele, rahastati 2012. aastal kokku ligikaudu 1 mld euro väärtuses laenudega.

Mitmed panga metsandusega seotud toimingud on kohandavad meetmed. Metsamaad võivad näiteks aidata ära hoida mullaerosiooni ja vähendada üleujutuse ohtu, rääkimata kasust elurikkusele, mulla viljakusele ja valgate majandamisele. Lisaks võivad need toimida CO₂-sidujatena, mis reguleerivad üleilmset kliimat. Pank tegutseb peamiselt ELis, aga ka arengumaades, tehes tihedat koostööd Euroopa Komisjoni ja rahvusvaheliste rahastamisasutustega.

Sagenevad äärmuslikud ilmastikutingimused avaldavad suurt mõju mageveevarude kättesaadavusele ja kvaliteedile, tekitades veega seotud loodusõnnetusi, sealhulgas põuda ja üleujutusi. EIP on suurim laenupakkuja üleilmses veesektoris. Lisaks kliimamuutusega kohanemisele on tähtis eesmärk ka veeressursside majandamine. Näiteks Lõuna-Aafrikas on EIP toetanud Durban linna ja North Coasti piirkonna veesüsteemi kolme laenuga, et aidata rahastada tammi veevarustussüsteemi ning veevõrgu ehitust, et vastata 2025. aastaks piirkonnas 5,5 miljoni elaniku veevajadusele.

EIP rahalist toetust uuenduslikele kliimameetmetele antakse peamiselt laenudena sellistele sektoritele nagu taastuvenergia, energiatöhusus, säästev transport, veemajandus, üleujutuste piiramine ja metsandus.

Erifondid ja -algatused

EIP-I on erivastutus aidata rahastada kliimaga seotud projekte ajal, mil valitseb eelarvekitsikus. Kliimainvesteeringute kiirendajana teeb pank koostööd avaliku ja erasektoriga mitmes algatuses, et kaasata rahastamist. Pank on loonud omakapitali- ja süsinikufondid, et veelgi toetada taastuvenergia ja energiatõhususe projekte. EIP teeb aina rohkem koostööd projektiteostajatega, andes tehnilist abi projektide väljatöötamiseks. Lisaks juhib ta mitut energia ja kliimamuutusega seotud algatust ja osaleb neis:

2020. aasta Euroopa energeetika, kliimamuutuste ja infrastruktuuride fond (Marguerite'i fond) on loodud eesmärgiga stimuleerida infrastruktuuriinvesteeringuid, et rakendada ELi poliitikat kliimamuutuse, energiajulgeoleku ja üle-euroopaliste võrkude alal.

Green for Growth fond pakub rahastamist, sealhulgas laene, omakapitali ja tehnilist abi energiatõhususe ja taastuvenergia projektidele Kagu-Euroopas.

Algatuse „**Jätkusuutlik energia kõigile**“ (SE4All) eesmärk on pakkuda universaalset juurdepääsu tänapäevastele energiateenustele ning kahekordistada aastaks 2030 nii üleilmset energiatõhususe suurendamise määra kui ka taastuvenergia osakaalu maailma energiapakkumises.

NER300 on maailma suurim süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise näidisprojektide ning uuenduslike taastuvenergia tehnoloogiate rahastamise programm.

Althelia kliimafond on väga oluline ettepanek, mis tehti 2012. aastal, et toetada säästvat maakasutust ja põlismetsade kaitset.

EIP kliimateadlikkusvõlakirjadega kogutakse vahendeid taastuvenergia ja energiatõhususe laenude andmiseks. Alates 2007. aastast on EIP emiteerinud kliimateadlikkusvõlakirju 1,7 mld euro ulatuses. Seejuures 2012. aastal koguti nende võlakirjadega 350 mln euro väärtuses vahendeid.

Abi linnade keskkonnahoidlikkuse suurendamiseks

Säästvate linnade kujundamise käigus toetas EIP Montpellier' trammitree ehitust, mis laiendati 2012. aastal kaherealisest neljarealiseks.

Linnade rohelisemaks ja säästvaks muutmine on EIP linnapiirkondade meetmete keskne teema. Keskkonnasõbralik ühistransport on väga oluline linnade säästvuse suurendamisel. 2012. aastal andis EIP säästvate linnade edendamiseks laenu üle 8 mld euro.

Linnapiirkonnad on koduks 75% eurooplastele ja toodavad ligikaudu 85% ELi SKPst. Suurlinnapiirkonnad on innovatsiooni ja majanduskasvu keskused ning neisse on koondunud enamik töökohti, ettevõtteid ja kõrgharidusasutusi. Samas esineb neis suuri probleeme seoses sotsiaalse ühtekuuluvuse ja keskkonna säästvusega. Euroopa linnade energiatarbimine moodustab 80% ja kasvahoonegaaside heitkogused samuti 80% vastavatest

kogunäitajatest. Seega seisavad linnad silmitsi ka mõnede tänapäeva põhiprobleemidega, nagu saaste ja heitkogused, ning peavad tagama infrastruktuuri vastavuse linnaarengule.

Säästvate linnade kujundamine

EIP annab linnades laene eelkõige linnauuendus- ja taastamisprojektidele, mis aitavad kujundada kestlikke kogukondi, edendades suurima mahajäämusega piirkondi. Panga eesmärk on parandada napi ressursi ehk maa kasutamist, toetada linnavalitsuste investeeringuid avalike rajatiste ajakohastamise ning kaitsta kultuuripärandit. 2012. aastal kulutati 2,4 mld eurot linnaarenduse ja -taastamise ning tervishoiuprojektidele.

Euroopa kohaliku energiaabi fond (ELENA) on EIP ja Euroopa Komisjoni ühisalgatus, mis aitab kohalikel ja piirkondlikel asutustel koostada energiatõhususe ja taastuvenergia projekte, et muuta need

Viimase viie aasta jooksul
on EIP aidanud rahastada:

- 32 metroo-,
- 4 linnaraudtee-,
- 48 trammittee-,
- 48 raudtee- ja
- 27 kiirraudteeprojekti.

Ligi **25 miljonit**
inimest ELis kasutab
igapäevaselt EIP rahastatud
ühistransporti.

Pariis on esimene linn Euroopas, kus on
loodud ulatuslik avalikult kättesaadav
elektrisõidukite infrastruktuur. EIP annab
75 mln eurot laenu, et aidata Prantsusmaa
pealinnal keskkonnasõbralikumaks muutuda.

välisrahastamisele ligitömbavamaks. ELENA katab
osa tehnilise toetuse kuludest, mis on vajalikud in-
vesteeringu programmi koostamiseks, rakendamiseks
ja rahastamiseks. 2012. aastal ulatusid ELENA
alusel tehtud tehnilise abi eraldised abisaajatele
12 mln euron, millega koos olid eraldised kokku
37 mln eurot.

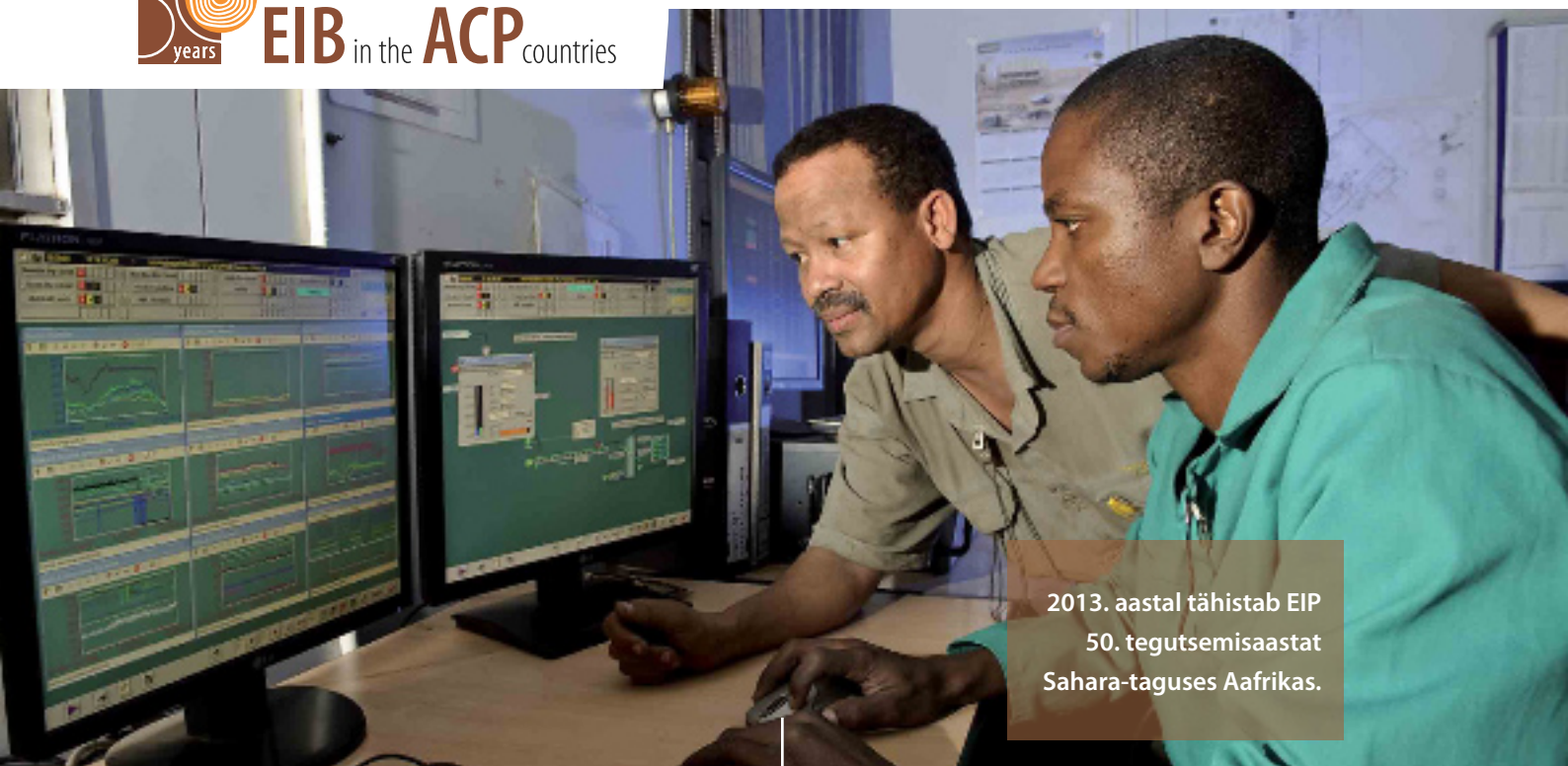
Säästva transpordi toetamine

EIP toetus säästvale transpordile hõlmab nii ühis-
transpordi infrastruktuuri ehitamist, laiendamist
või renoveerimist, jalgratta- ja kõnniteevõrkude
edendamist kui ka elektrisõidukeid. Pank soosib
ka keskkonnahoidlikumate ja ohutumate sõiduki-
te arendamist, toetades energiatõhusate ja vähese
heitega lahenduste alast teadus- ja arendustege-
vust. Panga toetatavad projektid aitavad paran-
dada õhukvaliteeti, vähendada mürasaastet, suu-
rendada ohutust, parendada energiatõhusust ja
piirata kasvuhoonegaaside heitkoguseid.

JESSICA linnadele

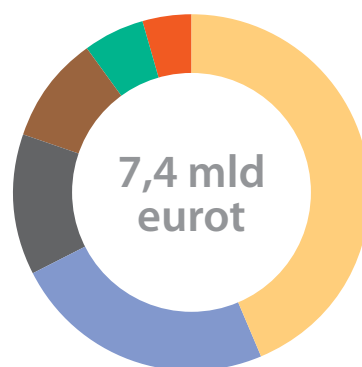
Euroopa ühine toetus linnapiirkondade jätkusuutlikele
investeeringutele (JESSICA) on Euroopa Komisjoni,
EIP ja Euroopa Nõukogu Arengupanga ühisalgatus.
Algatus aitab eraldada ELi struktuurifonde ja võimaldab
neid ressursse kasutada tulutoovate linnaprojektide
rahastamiseks nii-öelda linnaarendusfondide kaudu.
EIP annab nõu, kuidas ressursse kõige paremini
kasutada, ja toetab fondi haldamist. 2012. aasta
lõpuks oli läbi viidud kokku 75 JESSICA hindamist
ning sõlmitud 18 haldusfondi lepingut kokku
summas 1,7 mld eurot, mis kattis 54 piirkonda.
Linnaarendusfondide arv kasvas 2012. aasta lõpus
37ni ning kogumaht oli ligikaudu 1,4 mld eurot.

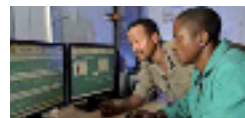
2013. aastal tähistab EIP
 50. tegutsemisaastat
 Sahara-taguses Aafrikas.

EIP tegevus kogu maailmas toetab
 ELi välispoliitikaeesmärke.
 Rahastatavate projektide kaudu
 aitab pank kaasa majanduskasvule
 ja töökohtade loomisele väljaspool
 ELi piire. EIP kui ELi pank on Euroopa
 Komisjoni ja Euroopa välisteenistuse
 loomulik partner, et rahastada
 väljaspool liitu ELi poliitikaeesmärke
 toetavaid projekte. 2012. aastal
 ulatus EIP laenumaht kogu
 maailmas ligi 7,4 mld euron.

Laenuandmine väljaspool ELi
 piirkondade kaupa

- Laienumisse kaasatud riigid
- Vahemere piirkonna riigid
- Idapoolsed naaberriigid
- Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riigid
- Aasia
- Ladina-Ameerika

Kestliku kasvu edendamine väljaspool ELi

Enamik panga rahastamistehinguid väljaspool Euroopa Liitu toimuvad ELi eelarvetagatise alusel, mis on sätestatud välise mandaadina maailma eri piirkondades: ühinemiseks valmistuvad riigid, lõuna- ja idapoolsed naaberriigid ning partnerriigid Aasias, Ladina-Ameerikas ja Lõuna-Aafrikas. EIP mandaadid neis piirkondades kehtivad 2013. aastani. Garantii katab kokku 29 mld eurot ajavahemikuks 2007-2013. See hõlmab 2 mld eurot laenuks kliimameetmete jaoks, samuti abi Vahemere piirkonna lõunapoolsetele riikidele, et toetada poliitilisi reforme pärast Araabia kevadet. Järgmise perioodi (2014-2020) mandaate arutavad Euroopa Komisjon, Euroopa Parlament ja nõukogu 2013. aastal. Tegutsedes ELi eelarve tagatise alusel saab EIP võimendada ELi vahendeid kulutõhusalt ja ulatuslikult ning seega suurendada välispoliitika mõju.

Kõigis neis piirkondades toetab pank projekte, mis aitavad kasvu kiirendada ja töökohti luua. Selleks pakub pank rahastamist ja tehnilist abi kohaliku erasektori arendamiseks, sotsiaalse ja majandusliku infrastruktuuri ja kliimameetmete projektide jaoks.

Laenumandaat Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikides ning ülemeremaades ja –territooriumidel (ÜMT) tuleneb Cotonou lepingust, mis sätestab ELi suhted nende partnerriikidega. Lepingut pikendati viimati 2010. aastal. Selle

raames saadakse rahalised vahendid ELi liikmesriikide eelarvetest Euroopa Arengufondi kaudu koos EIP omavahenditega.

EIP kui ELi pank on Euroopa Komisjoni ja Euroopa välissteenistuse loomulik partner, et rahastada väljaspool liitu ELi poliitikaeesmärke toetavaid projekte. Panga rahastatavad projektid pakuvad käegakatsutavaid tulemusi ja muudavad inimeste igapäevaelu.

Rahastamise ja asjatundlikkuse kasutamine ELi liikmeks püüdlevates riikides

---

Laenu ühinemiseks valmistuvatele riikidele on oluline vahend toetamiseks nende püüdlusi saada ELi liikmeks. Liidu laienemine nõuab investeeringuid, et võimaldada nendel riikidel kohanduda Euroopa majandus- ja sotsiaalmudeliga ja ELi standarditega. 2012. aastal moodustas liiduga ühineda soovivatele riikidele antud laenu maht 3,1 mld eurot. ELiga 2013. aasta juunis ühinevale Horvaatiale antud laenu maht ulatus 300 mln euron.

2012. aastal laiendas Lääne-Balkani investeerimisraamistik oma toetust väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, kliimamuutuse algatustele

EIP toetab esimest mahukat päikeseenergiaprojekti Põhja-Aafrikas kogueraldisega 300 mln eurot. Ouarzazate päikeseenergiajaam Marokos toodab elektrit rohkem kui poolele miljonile elanikule.

ja teistele prioriteetidele. Selles 2009. aastal Euroopa Komisjoni, EIP, EBRD ja Euroopa Nõukogu Arengupanga loodud ühisalgatuses ühendatakse ressursid, et võimendada laene prioriteetse infrastruktuuri rahastamiseks Lääne-Balkani riikides. 2012. aasta lõpuks oli pank eraldanud 279 mln euro väärtuses toetusi üle 138 projektile, mis omakorda on saanud üle 7,7 mld euro investeerimislaene rahvusvahelistelt finantsasutustelt, millest 2,3 mld euro ulatuses on lepingud sõlmitud.

ELi ida- ja lõunapoolsete naaberriikide toetamine

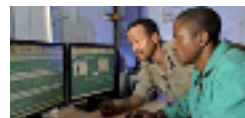
Kestliku majanduskasvu kindlustamine ja töökohtade loomine Vahemere piirkonna lõunapoolsetes riikides (Alžeeria, Egiptus, Gaza/Jordani Läänekallas, Iisrael, Jordaania, Liibanon, Maroko, Tuneesia ja peagi ka Liibüa) on panga tähtsaim prioriteet. EIP on juba juhtiv finantsasutus piirkonnas ja tal on oluline

roll Deauville'i partnerluses, mis on loodud Araabia kevadele järgneva demokraatliku ja majandusliku ülemineku toetamiseks. EIP sõlmis 2012. aastal laenulepinguid väärtusega ligikaudu 1,7 mld eurot, et toetada erasektori arengut ja kiirendada infrastruktuuriprojekte Vahemere piirkonna riikides.

EIP jättis jõusse oma laenude ja tehnilise abi andmise peatamise Süürias kogu 2012. aasta vältel pärast ELi otsust kehtestada selle riigi suhtes sanktsioonid.

Idapoolsetes naaberriikides (Ukraina, Moldova, Gruusia, Armeenia, Aserbaidžaan ja Venemaa) toetas EIP eelkõige väikeettevõtete juurdepääsu rahastamisele ja strateegilisi infrastruktuuriprojekte, andes 2012. aastal laene enam kui 900 mln euro ulatuses. Panga idapartnerlusrahastu pakub täiendavaid vahendeid laenudeks, mis toetavad ELi investeeringuid piirkonnas, eriti Euroopa ettevõtete poolt.

Uganda Kampala veeprojekti puhul tegutses EIP koos oma partneritega vastastikuse usalduse algatuses, et tagada pealinna 2,5 miljoni elaniku jaoks parem veepuhastus ja joogiveevarustus ning juurdepääs puhtale ja ohutule joogiveele veel 400 000 inimese jaoks.

Partnerlused teiste isikutega

Partnerlused on panga tegevuse oluline joon, eriti väljaspool liitu. ELi toetusi ühendatakse aina rohkem EIP laenudega, et saavutada paremad projektide tulemused. Pank osaleb aktiivselt ka ELi väliskoostöö- ja arenguplatvormis, mis on loodud eesmärgiga veelgi suurendada ELi väliskoostöö mõju. See aitab võimendada piiratud finantsvahendeid ELi partnerriikide heaks ning parandada arengu tõhusust.

EIP ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD) teevad korrapäraselt koostööd, et pakkuda ühist finantstoetust projektidele idapoolsetes naaberriikides. Seda koostööd laiendatakse tegevusele Vahemere piirkonna lõunaosas. 2012. aastal kirjutas EIP alla ka Euroopa välisteenistuse, Euroopa Komisjoni ja EBRDE vastastikuse mõistmise memorandumile projektide kohta, mis kuuluvad ELi-Venemaa moderniseerimispartnerluse alla, süvendades seega koostööd selles piirkonnas.

EIP teeb tihedat koostööd ka Prantsuse arenguagentuuriga Agence Française de Développement ja Saksa avalik-õigusliku pangaga Kreditanstalt für Wiederaufbau. See koostöö toimub vastastikuse

usalduse algatuse alusel, milles üks osalevatest institutsioonidest on juhtiv pool, et hinnata igat kaasrahastatud projekti. See kiirendab projektiteostaja jaoks haldusmenetlust ja vähendab tehingukulusid. 2012. aastal läbiti edukalt katseetapp ja 2013. aasta alguses sõlmiti 14 kaasrahastatud projekti Sahara-taguses Aafrikas ning Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas ning allkirjastati tegevussuunised. Vastastikuse usalduse algatus suurendab rahastamise tõhusust ELi poliitika toetuseks ja tagab ELi investeeringute parema nähtavuse.

Tulemuste mõõtmine sihipärasema mõju tagamiseks

EIP liigub rohkem mõjudele suunatud aruandluse ja oma ELi-välise tegevuse parema jälgimise suunas. 2012. aastal algatas pank oma uue tulemuste mõõtmise raamistiku rakendamise katseetapi. Raamistikuga hinnatakse ja mõõdetakse standardnäitajate alusel arengumõju. Raamistik mõõdab rahastatavate projektide tööhõive- ja eelarvemõjusid lisaks energiatõhususele, CO₂-jalajäljele ja keskkonna- ja sotsiaaltagatistele ning mõju ettevõtte juhtimisele erasektori projektide puhul.

Usaldusväärne finantspartner

EIP on üle 50 aasta olnud kindel finantspartner, kes toetab ELi eesmärke. Keerulisel ajal pakub pank stabiilsust. 2012. aastal otsustasid panga aktsionärid suurendada EIP kapitali, et võimaldada suurendada investeeringuid, millega luuakse töökohti ja ergutatakse majanduskasvu Euroopas.

EIP on majanduslikult iseseisev. Panga kapitali on märkinud 27 ELi liikmesriiki, kes on panga aktsionärid. Iga riigi osa EIP kapitalis põhineb tema majanduslikul osakaalul ELiga ühinemise ajal. 2012. aastal tegid EIP aktsionärid ajaloolise otsuse praktiliselt kahekordistada EIP sissemaksitud kapitali, suurendades seda 10 mld euro võrra. See võimaldab kolme aasta jooksul anda täiendavalt laenu kuni 60 mld euro ulatuses, et toetada majanduslikult elujõulisi projekte kogu ELis. Selle tulemusena suurendab EIP oma laenuandmise kogumahtu aastatel 2013-2015 ligikaudu 200 mld euronit ning tagab seega investeeringud, et toetada ELi kooskõlastatud reaktsiooni kriisile.

EIP majanduslik tugevus tuleneb tema varade kvaliteedist, usaldusväärsest juhtimisest, läbimõeldud

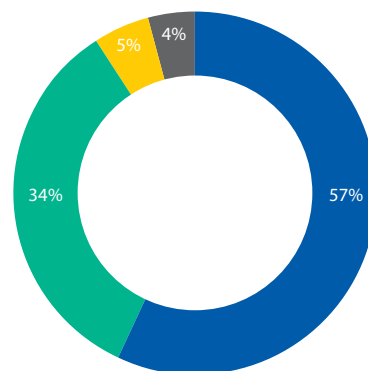
riskijuhtimisest, jätkuvast kasumlikkusest ja tugevast likviidsusest. Need tegurid tagavad üheskoos panga jätkuvalt suurepärase krediitdipositsiooni.

2012. aasta lõpu seisuga osutas majandusaasta aruanne, milles eeldatakse eelseisvat kapitalisüsti, kapitali adekvaatsuse määra märgatavale tõusule. See määr kajastab panga kapitali ja varade suhet ja oli 2012. aasta lõpus 23%. Varade kvaliteet püsis hea ning halbade laenude suhtarv oli aasta lõpus ligikaudu null protsenti (0,3%) kogu laenuportfelliga. Aastane netoülejääk ulatus 2,7 mld euronit, kajastades viimaste aastate rekordilist laenumahtu.

Maailma suurim rahvusvaheline vahendite koguja

Pank on maailma suurim
mitmepoolne vahendite
koguja ja laenuandja.
2012. aastal kogus pank
rahvusvahelistelt
kapitaliturgudelt
71 mld eurot.

EIP võlakirjaemissioonide
jagunemine piirkonniti

- Euroopa
- Aasia
- Lähis-Ida ja Aafrika
- Ameerika

Tänu oma tugevale finantsseisule saab pank vahendeid koguda väga soodsate intressimääradega. Panga laenukliendid saavad kasu EIP vahendite kogumise tingimustest, seda enam, et panga eesmärk ei ole kasumit maksimeerida. Hoolimata volatiilsetest turgudest, millele kehvad majandusolud suuremas osas Euroopas avaldasid negatiivset mõju, kogus pank 2012. aastal rahvusvahelistelt kapitaliturgudelt 71,3 mld eurot, millest osa moodustab eelrahastamise 2013. aastaks.

EIP põhikirjajärgsed juhtorganid

Juhatajate nõukogu koosneb kõigi 27 liikmesriigi nimetatud ministritest, tavaliselt rahandusministritest.

Juhatajate nõukogu kehtestab panga krediidipoliitika üldjuhised, kinnitab aastaaruanded ja aastabilansi, otsustab panga osalemise rahastamistehingutes väljaspool Euroopa Liitu ning panga kapitali suurendamised. Ühtlasi nimetab juhatajate nõukogu ametisse direktorite nõukogu, halduskomitee ja auditikomisjoni liikmed. Juhatajate nõukogu koguneb kord aastas.

Alates 1. jaanuarist 2012 on EIP president Werner Hoyer. Ta on seitsmes president alates panga asutamisest 1958. aastal. Werner Hoyer oli enne Saksamaa Liitvabariigi Euroopa poliitika eest vastutav välisministeeriumi riigiminister ja Saksamaa parlamendi liige.

Direktorite nõukogul on ainupädevus teha otsuseid rahastamise võimaldamise kohta, eelkõige laenude ja tagatiste kujul, ning vahendite kogumise kohta.

Direktorite nõukogu kannab hoolt, et panga haldamine toimiks asjakohaselt, ning tagab, et panka juhitakse vastavalt aluslepingute ja panga põhikirja sätetele ning juhatajate nõukogu antud üldjuhiste. Viieks aastaks ametiaja pikendamise võimalusega ametisse nimetatud liikmed vastutavad ainult panga ees.

Direktorite nõukogu koosneb 28 liikmest, iga liikmesriik nimetab ametisse ühe direktori ja Euroopa Komisjon ühe direktori. Nimetatakse ka 18 asedirektorit, mis tähendab, et riikide rühmad jagavad mõnda nendest ametikohtadest. Direktorite nõukogu koostöös erialaste ekspertteadmiste täiendamiseks teatavatel tegevusaladel kuus eksperti (kolm liiget ja kolm asendusliiget), kes osalevad nõukogu koosolekutel nõustamisülesannetes, omamata

EIP on ainus avalik-õiguslik pank, mis kuulub üksnes 27 liikmesriigile. ELi institutsioonina on tema eesmärk edendada majanduskasvu ja töökohti ELis ning ta tugineb kogu oma tegevuses liidu poliitikaeesmärkidele.

hääleõigust. Kui põhikirjas ei ole sätestatud teisiti, siis võetakse otsused vastu liikmete häälteenamusega, mis koosneb vähemalt ühest kolmandikust hääleõigusega liikmete poolthäälest, mis esindavad vähemalt 50% märgitud kapitalist. Direktorite nõukogu koguneb kümme korda aastas.

Halduskomitee on panga alaline kollegiaalne täitevorgan. Komiteesse kuulub üheksa liiget ja see töötab presidendi alluvuses ja direktorite nõukogu järelevalve all.

Halduskomitee vastutab panga jooksva tegevuse eest, valmistab ette direktorite nõukogu otsuseid ja tagab nende otsuste rakendamise. Komitee liikmed nimetatakse ametisse kuueks aastaks ametiaja pikendamise võimalusega ning nad vastutavad ainult panga ees. Halduskomitee koguneb kord nädalas presidendi juhtimisel. Panga põhikirja järgi on president ka direktorite nõukogu esimees.

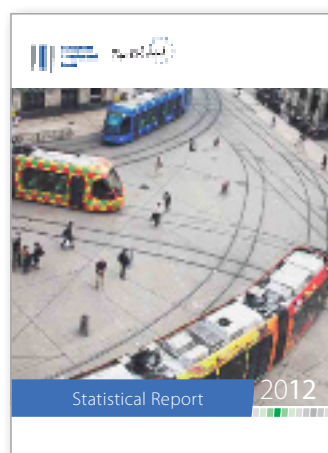
Neljal suurimal aktsionäril — Prantsusmaal, Saksamaal, Itaalia ja Ühendkuningriigil — on halduskomitees alaline koht.

Auditikomisjon on vahetult juhatajate nõukogu ees vastutav sõltumatu organ ning tema ülesanne on auditeerida panga raamatupidamisaruandeid ning kontrollida panga tegevuse vastavust parimatele pangandustavadele. Auditikomisjon koosneb kuuest liikmest, kes on ametisse nimetatud kuueks järjestikuseks majandusaastaks ilma ametiaja pikendamiseta.

Auditikomisjon kontrollib pangaoperatsioonide teostamise ja panga raamatupidamise nõuetekohasust. Auditikomisjon avaldab oma aruanded raamatupidamisaruannete kohta nende kinnitamise ajal direktorite nõukogu poolt. Auditikomisjoni töö tulemuste aruanded saadetakse juhatajate nõukogu koos direktorite nõukogu aastaaruandega.

Halduskomitee liikmed vasakult paremale: Simon Brooks, Anton Rop, Mihai Tanasescu, Pim van Ballekom, Wilhelm Molterer, Magdalena Álvarez Arza, Dario Scannapieco, Philippe de Fontaine Vive ja Werner Hoyer.

EIP tänab käesoleva aruande illustreerimiseks kasutatud fotode eest järgmisi projekteostajaid ja tarnijaid:

© Sandvik, © CERN, AWS, MicroStart, Communauté d'Agglomération de Montpellier, © Port of Rotterdam, Conseil régional de Bretagne, © Caroline Ablain, © Walney windfarm, © Autolib – Pascal Anziani, © EirGrid, Demis Sport, Itsa Bagel, Vigrad, Millennium Bcp, © Warszawska Kolej Dojazdowa, © EDPR Margonin Windfarms, © Metro do Porto S.A., © JASPERS, © Moma Titanium, © KfW.

Kujundus: EIP Graafikatööde ateljee.

Trükitud Jouve'i trükikojas MagnoSatin paberile taimsete trükivärvidega. Paber on sertifitseeritud Metsahoolekogu (Forest Stewardship Council) eeskirjade kohaselt ja sisaldab 100% värsket kiudainet (millest vähemalt 50% pärineb hästi hooldatud metsadest).

Seega liigid
 "Sellest on võimalik kindlaks teha, kas paber on
 metsast, hõlmades selle kasvatamise ja
 hoidmise etappe alates metsa
 kuni selle lõppkasutamiseni."
 Cert no. PE-COC-1528
 www.fsc.org
 © 1996 Forest Stewardship Council

EIP Grupp koosneb
Euroopa Investeerimispankast ja
Euroopa Investeerimisfondist

Euroopa Investeerimispank
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
☎ (+352) 43 79 – 1
✉ (+352) 43 77 04
www.eib.org – info@eib.org

Euroopa Investeerimisfond
15, avenue John Fitzgerald Kennedy
L-2968 Luxembourg
☎ (+352) 24 85 – 1
✉ (+352) 24 85 – 81301
www.eif.org – info@eif.org

www.eib.org